

Omø South - Nearshore A/S
Diplomvej 377
2800 Lyngby

4. juli 2014
J.nr. 2002/2004-0017
Ref. ADO
Forsyning

Sendt via mail: iwa@europeanenergy.dk

Tillæg til tilladelse til forundersøgelser ved Omø Syd

European Energy A/S har på vegne af Omø South - Nearshore A/S anmodet Energistyrelsen om en udvidelse af forundersøgelserområdet af deres nuværende forundersøgelsestilladelse.

Energistyrelsen gav den 3. marts 2014 European Energy A/S tilladelse til at gennemføre forundersøgelser i et område syd for Omø med henblik på at etablere en kystnær havvindmøllepark. Tilladelsen blev givet med hjemmel i § 22 og § 23, stk. 4, i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013 (VE-loven).

Projektet omfatter etablering af 15-80 møller á 3 - 8 MW, men en totalhøjde på 150-200 m og med en samlet kapacitet på 200 - 320 MW.

Tilladelsen blev den 24. april 2014 overdraget til selskabet Omø South - Nearshore A/S. Overdragelsen skete efter tilladelse fra Energistyrelsen med hjemmel i § 29, stk. 4 i VE-loven, jf. § 3, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse nr. 436 af 11. maj 2012 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser, samt i overensstemmelse med punkt 12 i forundersøgelsestilladelsen af 3. marts 2014.

Selskabet Omø South - Nearshore A/S er et datterselskab, hvoraf 50 % er ejet af European Energy A/S, og 50 % er ejet af NIBC Bank N.V.

Den 3. juni 2014 ansøgte European Energy A/S på vegne af selskabet Omø South - Nearshore A/S om en udvidelse af området omfattet af forundersøgelsestilladelsen. Ansøgningen vedrørte både et område nord samt syd for det eksisterende område. Forud for en myndighedshøring af ansøgningen, blev Søfartsstyrelsen hørt i forhold til den sydlige udvidelse, og udtalte i den forbindelse, at det ikke kunne anbefales, at der blev gennemført forundersøgelser i det område. På baggrund heraf valgte European Energy A/S på vegne af Omø South - Nearshore A/S kun at gå videre med at ansøge om at udvide deres eksisterende forundersøgelsestilladelse med et område nord for det tildelte område.

Energistyrelsen gennemførte i perioden den 16. juni 2014 til og med den 25. juni 2014 en myndighedshøring af tillægsansøgningen. Der blev modtaget høringssvar fra 9 myndigheder, hvoraf 8 myndigheder ikke havde bemærkninger, men blot henviste til tidligere fremsendte

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Tlf. 33 92 67 00
Fax 33 11 47 43
E-mail: ens@ens.dk
www.ens.dk

Ekspeditionstid:
Mandag-torsdag 8.30-16
Fredag 8.30-15.30
CVR-nr. 59 77 87 14
EAN-nr. 5798000020009

Astrid Dybdahl Ovesen
Tlf. dir. 33926842
ado@ens.dk

hørings svar og relevant lovgivning.

Energistyrelsens afgørelse

På baggrund af ansøgning af 3. juni 2014 giver Energistyrelsen hermed Omø South - Nearshore A/S tilladelse til at gennemføre forundersøgelser i et område nord for det eksisterende forundersøgelsesområde, som beskrevet i tillægsansøgningen. Tilladelsen gives som et tillæg til den eksisterende forundersøgelsestilladelse af 3. marts 2014. Tilladelsen er givet med hjemmel i VE-loven § 22 og § 23, stk. 4.

Vurderingen er foretaget på baggrund af den fremsendte tillægsansøgning, den eksisterende forundersøgelsestilladelse og svar fra centrale myndigheder, der har været hørt om projektet.

Omø South - Nearshore A/S skal fremsende den endelige VVM-redegørelse og andre resultater til Energistyrelsen senest den 3. marts 2015.

Forundersøgelsesområdet

Forundersøgelsesområdet i forundersøgelsestilladelsen af 3. marts 2014 udvides til også at omfatte forundersøgelser, der gennemføres for følgende område med nedenstående angivelse af koordinater og kort.

Koordinater:

Koordinater er i UTM, zone 32 EUREF89.

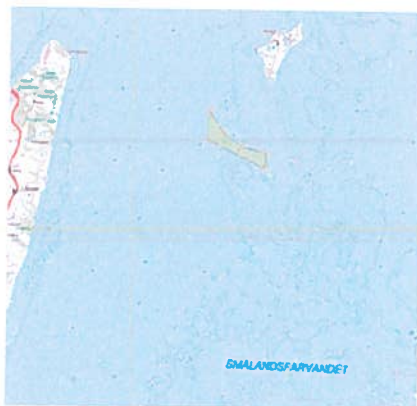
Nordlige koordinater:

	X	Y
Control Point	636874	6108450
Control Point	633311	6110860
Control Point	635419	6108746
Control Point	634262	6109541

Sydligere koordinater:

	X	Y
Control Point	633264	6109126
Control Point	636850	6107477

Kort:

Høring af myndigheder

Energistyrelsen har hørt en række relevante myndigheder, som forventes at blive involveret i forundersøgelserne med henblik på at få fastlagt, hvilke spørgsmål, der ønskes nærmere belyst i undersøgelserne.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har ingen bemærkninger, men det forudsættes, at arbejdsmiljølovens bestemmelser efterleves.

Beredskabsstyrelsen

Beredskabsstyrelsen har ingen bemærkninger til høringen.

FB/SOK

FB/SOK oplyser, at etableringen af strukturer ved Omø vil påvirke søværnets muligheder for at anvende kystradarer i den maritime overvågning i det pågældende område. Møllerne vil helt sikkert påvirke radaren ved Keldsnor på Langeland og formentlig også radaren på Sjællands Odde.

Samtidigt er det sandsynligt, at sådanne strukturer vil danne interferens, som vil kunne påvirke en effektiv radarovervågning negativt i området i omkring Agersø Flak, som netop er et område med stor trafiktæthed. Da det mere konkrete projekt ikke kendes på nuværende tidspunkt, kan FB/SOK ikke sige noget om, hvor stor påvirkningen vil være.

FB/SOK vurderer således, at der skal laves vurderinger af radardækningen, og formentlig vil der skulle laves en materiefaglig vurdering af FMT.

Afslutningsvist oplyser FB/SOK, at der kan forekomme engelsk MK IV luftkastede bundminer i området, og at FB/SOK gerne deltager i en dialog omkring ansøgningen.

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen udtaler, at under forudsætning af, at Vikingemuseets bemærkninger til "hovedområdet" gentages for tillægsområdet, har styrelsen ingen bemærkninger.

NaturErhvervstyrelsen

NaturErhvervstyrelsen har ingen bemærkninger, da ændringen af undersøgelsesområdet ikke anses at ville ændre væsentligt på fiskeriet i området.

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har ingen bemærkninger til høringen, men henviser til styrelsens brev af 13. november 2013 med bemærkninger til den oprindelige høring.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har ingen bemærkninger, men henviser til tidligere mailkorrespondance vedr. forundersøgelsesområdet og dets udstrækning m.v..

Vikingskibsmuseet

Vikingskibsmuseet har ingen bemærkninger til høringen. Museet gør dog opmærksom på Museumslovens § 29h, stk. 1, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ingen bemærkninger til høringen.

Der henvises i øvrigt til vedlagte høringssvar.

Vilkår for tilladelsen

Tilladelsen gives som tillæg til den eksisterende forundersøgelsestilladelse af 3. marts 2014. Alle vilkår som fremgår af den tilladelse finder således også anvendelse for nærværende forundersøgelsesområde.

Yderligere tilføjes følgende vilkår til forundersøgelsestilladelsen af 3. marts 2014:

- I forbindelse med forundersøgelsen skal der udarbejdes undersøgelser af radardækningen samt en materiefaglig vurdering af FMT. Indehaveren af tilladelsen skal tage kontakt til Forsvarets Bygning- og Etablissementstjeneste med henblik på at aftale indhold og omfang af de nærmere undersøgelser og vurderinger.

Klageadgang

Klager over denne tilladelse kan i henhold til § 66 i VE-loven af klageberettigede indbringes for Energiklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at nærværende tilladelse er meddelt.

Venlig hilsen

Astrid Dybdahl Ovesen

Bilag:

1. Høringssvar fra myndighedshøring
2. Tilladelse til overdragelse af forundersøgelsestilladelse af 24. april 2014
3. Forundersøgelsestilladelse af 3. marts 2014
4. Høringssvar fra myndighedshøring af "hovedansøgningen"

Bilag 1

ENERGISTYRELSEN
Amaliegade 44
1256 København K
Att.: Astrid Dybdahl Ovesen

Tilsynscenter Øst
Postboks 1228
0900 København C
Tlf. 70121286
Fax 70121289
at@at.dk
www.at.dk
CVR-nr. 21481815

Svar på mail af 16. juni 2014 angående myndighedshøring åben dor
tillægsansøgning til Omo Syd

Tak for det tilsendte materiale. Materialet giver ikke anledning til konkrete
bemærkninger, da det forudsættes at arbejdsmiljølovens bestemmelser efterleves.

19. juni 2014

Vores sag
20140051986/2
Vores ref.
Flemming Bentzen

CVR-nr. 59778714

Venlig hilsen

Flemming Bentzen
Tilsynschef

Fra: Beredskabsstyrelsen, Direktionssekretariatet (dis@brs.dk) [<mailto:dis@brs.dk>]

Sendt: 19. juni 2014 12:45

Til: Energistyrelsens officielle postkasse

Cc: Bo Torp Henriksen

Emne: VS: Myndighedshøring åben dør tillægsansøgning til Omø Syd

Sagsnr.: 2014/033566

Tilbagesendes til Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, Energistyrelsen, idet det kan oplyses, at Beredskabsstyrelsen ikke har bemærkninger til høringsmaterialet.

Med venlig hilsen

Alev Celikcan

Fuldmægtig

Beredskabsstyrelsen
Direktionssekretariatet

Telefon: (+45) 4590 6000

Direkte: (+45) 4590 6022

Email: alc@brs.dk

www.brs.dk

FORSVARETS BYGNINGS- OG
ETABLISSEMENTSTJENESTE

Til
Energistyrelsen ens@ens.dk ado@ens.dk
Amaliegade 44
1256 København K

Eft.:
Forsvarsministeriet
Forsvarsministeriet, FMN-MKR
Forsvarskommandoen
Forsvarskommandoen, FKO-KORSEK07

Emne:
Tillægsansøgning til Omø Syd - Kystnære vindmøller

Ref.:
Energistyrelsens mail af 16. juni 2014.

Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste (FB) har ved ref. modtaget myndighedshøring åben dør tillægsansøgning til Omø Syd.

Efter høring hos relevante militære myndigheder samt Beredskabsstyrelsen, har FBE modtaget følgende fra Søværnets Operative Kommando (SOK):

*Etablering af strukturer ved Omø **VIL** påvirke søværnets muligheder for at anvende kystradarer i den maritime overvågning i det pågældende område. Møllerne vil helt sikkert påvirke radaren ved Keldsnor på Langeland og formentlig også radaren på Sjællands Odde.*

Samtidig er det sandsynligt, at sådanne strukturer vil danne interferens, som vil kunne påvirke en effektiv radarovervågning negativt i området omkring Agersø Flak, som netop er et område med stor trafiktæthed.

Uden at kende:

- * den faktuelle placering af vindmølleparkerne herunder placeringen af de enkelte møller,*
 - * møllernes udformning og dimensioner (herunder ikke mindst højde og ro-tordiameter)*
 - * antallet af vindmøller*
- er det umuligt at sige noget om, hvor stor påvirkningen vil være.*

SOK vurderer således, at der skal laves vurderinger af radardækningen, og formentlig vil der skulle laves en materiefaglig vurdering af FMT.

Dato: 20. juni 2014
Sagsnr.: 2013/007166
Dok.nr.: 503105
Bilag: Ingen
Sagsbeh.: EES10

Forsvarets Bygnings- og
Etablissementstjeneste
Arsenalvej 55
9800 Hjørring

Tlf.: 7267 1111
Fax: 7267 1119
E-mail: fbe@mil.dk
www.forsvaret.dk/fbe

EAN: 5798000201286
CVR: 16 28 71 80

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: 7267 1239
E-mail: fbe-ees10@mil.dk

Afslutningsvist bemærkes, at der kan forekomme engelske MK IV luftkastede bundminer i området.

Med udgangspunkt i ovennævnte bemærkninger deltager FBE gerne i dialog angående åben dør tillægsansøgning Omø Syd.

FBE har ikke yderligere bemærkninger.

FBE sagsbehandler er afdelingsleder Karen Saksager tlf. 72 67 12 39 eller e-mail saksager@mil.dk hvortil eventuelle spørgsmål kan rettes.

Med venlig hilsen

JENS HENRIK SØRENSEN
Kontorchef
Chef for Ejendomsjuridisk sektion.

KUAS 2013-7.26.01-0099

Til Energistyrelsen

Att.: Astrid Dybdahl Ovesen

Vedrørende udvidelse af område til forundersøgelser for påtænkt havmøllepark syd for Omø i Smålandsfarvandet.

Kulturstyrelsen har modtaget nedenstående høringshenvendelse af 16. juni 2014 18:30.

Kulturstyrelsen skal i den anledning udtale:

Under forudsætning af at Vikingskibsmuseets bemærkninger til "hovedområdet" gentages for tillægsområdet, har styrelsen ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

STYRELSEN

Torben Malm

konsulent, arkæolog

Fortidsminder

Kulturstyrelsen/Agency for Culture

H. C. Andersens Boulevard 2

DK-1553 København V

T +45 33 73 33 73

M +45 33 74 52 09

tor@kulturstyrelsen.dk

kulturstyrelsen.dk

Myndighedshøring tillægsansøgning forundersøgelser Omø Syd

Så vidt det drejer sig om forundersøgelser, henvises der til tidligere givet svar fra marts md. I år. Da vi ikke mener at ændringen af undersøgelsesområdet vil ændre væsentligt på fiskeriet i området.

Med venlig hilsen

Lennart Skrivergaard

Fiskerikontrollør
Fiskeriinspektorat Øst
Regional Kontrol
Direkte tlf.: 72185618/05618
E-mail: lsk@naturerhverv.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen

Nyropsgade 30, 1780 København V

Tlf.: +45 33 95 80 00

e-mail: mail@naturerhverv.dk
www.naturerhverv.dk

(J. nr. NST-493-00089)

Kære Astrid Dybdahl Ovesen

Naturstyrelsen har ingen bemærkninger til tillægsansøgning i.f.m. forundersøgelserne til Omø Havmøllepark. Naturstyrelsen henviser til styrelsens brev af 13. november 2013 med bemærkninger til den oprindelige høring.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Sten Moeslund". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke extending from the end of the name.

Sten Moeslund

7254 2578

Kære Astrid

Tillægsansøgningen giver ikke Søfartsstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Der henvises til tidligere mails vedr. forundersøgelelsesområdet og dets udstrækning mv.

Med venlig hilsen

Flemming S. Sørensen

Nautisk specialkonsulent

Søfartsstyrelsen

Maritim Regulering og Besætning (MRB)

Tlf. 72 19 61 78

Mobil 91 37 61 78

fss@dma.dk

Carl Jacobsens Vej 31

2500 Valby

91 37 60 00

91 37 60 01

www.sofartsstyrelsen.dk

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Att. Astrid Dybdahl Ovesen

Myndighedshøring åben dør tillægsansøgning til Omø Syd

Roskilde d. 17. juni 2014

Vikingeskibsmuseet har modtaget ovennævnte høringssag.

Vikingeskibsmuseet skal i den anledning udtale, at der ikke er bemærkninger til det ansøgte.

Ansøger bør dog være opmærksom på Museumslovens § 29h stk.1, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrag gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Med venlig hilsen

Mikkel H. Thomsen

side 1/1

Vikingeskibsmuseet
Vindeboder 12
4000 Roskilde

Telefon: 46 30 02 00

Fax: 46 30 02 01

museum@vikingeskibsmuseet.dk
www.vikingeskibsmuseet.dk

Mikkel Haugstrup Thomsen
Museumsinspektør
Direkte telefon: 46 30 02 91
Mobiltelefon: 22 67 57 21
mht@vikingeskibsmuseet.dk

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Sagsnr.
2014 - 17053

**Svar på høring vedrørende myndighedshøring åben dør tillægsansøgning til
Omø Syd**

Doknr.
151207

Energistyrelsen har ved e-mail af 16. juni 2014 anmodet Økonomi- og Indenrigsministeriet om eventuelle bemærkninger til den omhandlede høring.

Dato
19-06-2014

Det meddeles herved, at Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen
Jens Christian Dalsgaard

Bilag 2

Omø South - Nearshore A/S
Diplomvej 377
2800 Lyngby

Sendt via e-mail: eva@europeanenergy.dk

24. april 2014
J.nr. 2002/2004-0009
Ref. ADO
Forsyning

Tilladelse til overdragelse af tilladelse til forundersøgelser på havet syd for Omø

European Energy A/S har ved mail af 26. marts 2014 anmodet Energistyrelsen om at bekræfte, at Energistyrelsen kan godkende en overdragelse af tilladelse til forundersøgelser på havet syd for Omø til Omø South - Nearshore A/S.

En overdragelse af en tilladelse til forundersøgelser på havet kræver tilladelse fra klima-, energi- og bygningsministeren, jf. 29, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013 af lov om fremme af vedvarende energi. Afgørelse om tilladelse træffes af Energistyrelsen, som har fået delegeret kompetencen hertil, jf. § 3, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse nr. 436 af 11. maj 2012 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser.

Endvidere fremgår det af punkt 12 i forundersøgelsestilladelsen af 3. marts 2014 til European Energy A/S, at: *"Eventuel overdragelse af tilladelsen kan kun ske efter godkendelse fra Energistyrelsen. En eventuel ny indehaver af tilladelsen skal overholde alle betingelser stillet i denne tilladelse."*

Afgørelse om overdragelse af tilladelse

Energistyrelsen kan godkende, at tilladelsen til European Energy A/S af 3. marts 2014 overdrages med dens gældende indhold og vilkår til Omø South - Nearshore A/S på følgende vilkår:

- At tilladelsen anses for overdraget med virkning fra den 24. april 2014.
- At Omø South Nearshore A/S overholder alle vilkår, som fastsat i Energistyrelsens forundersøgelsestilladelse af 3. marts 2014.

Baggrund for godkendelse

European Energy A/S modtog d. 3. marts 2014 tilladelse til forundersøgelser syd for Omø, som er gældende fra d. 3. marts 2014 til og med d. 3. marts 2015.

European Energy A/S har ved mail af 26. marts 2014 oplyst, at de vil stifte et datterselskab, som de ønsker at overdrage forundersøgelsestilladelsen til.

European Energy A/S har oplyst, at datterselskabet vil være et joint venture, som vil blive ejet

Energistyrelsen
Energistyrelsen
1250 København S

Tlf. 33 93 50 70
Fax 33 93 50 85
E-mail: energi@ens.dk
www.ens.dk

Tilgængeligt
Middagstidspunkt
Fredag 12.00-14.00
Lørdag 10.00-12.00
Søndag 10.00-12.00
Tilgængeligt

Agens for energi
Tlf. 33 93 50 85
www.ens.dk

50 % af European Energy A/S og 50 % af NIBC Bank N.V., som er medinvestor i projektet.

Ved mail d. 2. april 2014, har European Energy fremsendt et underskrevet Letter of Intent med tre tilhørende annekser, som European Energy A/S har indgået med deres eksterne investor, NIBC Bank N.V..

Af dokumentet fremgår det, at NIBC Bank N.V. er forpligtet til at kapitalisere det nystiftede projektselskab med EUR 1,5 mio., og at European Energy A/S skal levere alle de mand-skabsmæssige og tekniske kompetencer, som der ikke indgås aftale med underleverandør om.

Det fremgår endvidere af det fremsendte dokument, at formålet med at stifte selskabet Omø South Nearshore A/S, er, at gennemføre forundersøgelserne til havmølleprojektet Omø Syd, som European Energy A/S har modtaget forundersøgelsestilladelse til.

Begrundelse for tilladelse til overdragelse af tilladelse

Det følger af § 23, stk. 4, i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013, at tilladelse til forundersøgelser gives til ansøgere, som skønnes at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at gennemføre forundersøgelserne.

Under henvisning til at der er tale om stiftelsen af et datterselskab, hvor 50 % af selskabet vil blive ejet af European Energy A/S, den nuværende indehaver af forundersøgelsestilladelsen, som forpligter sig til at stille sin tekniske kapacitet til rådighed, og hvor de resterende 50 % af selskabet vil blive ejet af NIBC Bank N.V., som forpligter sig til at stille EUR 1,5 mio. til rådighed, skønnes det, at Omø South - Nearshore A/S har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at gennemføre de nødvendige forundersøgelser.

Venlig hilsen

Astrid Dybdahl Ovesen

Bilag 3

European Energy A/S
Diplomvej 377
2800 Lyngby

E-postadresse: iwa@europeanenergy.dk

3. marts 2014
J.nr. 2001/2002-0034
Ref: ado/lin
Forsyning

Forundersøgelsestilladelse – Ved Omø syd

European Energy A/S har den 22. februar 2012 og ved opdateret ansøgning den 6. juni 2013 og den 24. februar 2014 ansøgt om tilladelse til forundersøgelser for etablering af en havvindmøllepark ved Omø syd.

Projektet omfatter etablering af 15-80 møller á 3 – 8 MW, med en totalhøjde på 150 – 200 m og med en samlet kapacitet på 200 – 320 MW.

Projektet er beliggende i nærheden af et område, hvor Energinet.dk har modtaget en forundersøgelsestilladelse. Det område Energinet.dk har modtaget forundersøgelsestilladelse til, er det kystnære udbudsområde benævnt som Smålandsfarvandet.

Energistyrelsens afgørelse

Energistyrelsen giver hermed ansøger tilladelse til at gennemføre forundersøgelser med henblik på at opstille ovennævnte vindmøller syd for Omø som beskrevet i ansøgningen. Tilladelsen er givet med hjemmel i lovbekendtgørelse nr. 1330 af 25. november 2013 (VE-loven) § 22 og 23, stk. 4. Vurderingen er foretaget på baggrund af den fremsendte ansøgning og svar fra centrale myndigheder, der har været hørt om projektet.

Forundersøgelserne skal gennemføres i overensstemmelse med VVM-bekendtgørelsen (*Bekendtgørelse nr. 68 af 26. januar 2012 om vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg på havet*) og i overensstemmelse med indholdet af denne tilladelse.

Undersøgelser kan udføres i området, der er defineret nedenfor. Tilladelsen til forundersøgelserne udløber d. 3. marts 2015, hvilket er sidste dato for indsendelse af forundersøgelsesrapporten til Energistyrelsen.

Forundersøgelsesområdet

Forundersøgelserne gennemføres for følgende område med nedenstående angivelse af koordinater og kort.

Koordinater:

Koordinater til forundersøgelsesområde, UTM, zone 32 EUREF89

	Øst	Nord
SV	632 579	6 099 347
NV	633 264	6 109 126
NØ	636 850	6 107 477
NV	636 088	6 099 436

Koordinater til kabelundersøgelsesområde, UTM, zone 32 EUREF89

Punkt	X	Y
1	643 490	6 113 466
2	636 850	6 107 477
3	633 023	6 109 237
4	639 232	6 120 551
5	643 006	6 120 720
6	643 635	6 119 487
Knæpunkter (nettilslutning)	X	Y
1	643 459	6 120 300
2	633 832	6 103 321
3	636 815	6 112 903
4	637 113	6 114 017
5	637 354	6 114 758
6	637 519	6 114 789
7	637 438	6 115 039
8	637 332	6 115 108
9	637 260	6 115 636
10	637 479	6 115 708
11	637 588	6 115 799
12	637 685	6 115 914
13	638 938	6 118 899
14	639 166	6 119 186
15	639 230	6 119 859
16	640 136	6 119 859
17	643 256	6 119 946

Kort over forundersøgelsesområde inklusive kabelundersøgelsesområde med kaleltrace og knæpunkter:

Høring af myndigheder

Energistyrelsen har hørt en række myndigheder, som forventes at blive involveret i forundersøgelserne med henblik på at få fastlagt, hvilke spørgsmål, der ønskes nærmere belyst i undersøgelsen.

NaturErhvervstyrelsen gør opmærksom på, at langlandsbæltet er gydeområde for torsk og området Omø stålgrunde er opvækstområde for fiskeyngel. I høringssvaret nævnes, at undersøgelser af bunden med sprængninger, større udgravninger m.m. vil have effekt på fiskelivet i nærområdet. Støj og strøm er også faktorer der påvirker fiskelivet. Alt dette skal derfor tages i betragtning, når projektet udformes.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at projektområdet er delvist beliggende i Natura2000-område 162, *Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø*, som omfatter habitatområde H143, samt fuglebeskyttelsesområderne F95 og F96.

Naturstyrelsen anbefaler, at der gennemføres en konsekvensvurdering.

Naturstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at udpegningsgrundlagene for Natura2000-områderne, er blevet opdaterede d. 21. december 2012. Den opdaterede liste kan findes på *Naturstyrelsen* hjemmeside:

<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Natura2000-omraaderne/Udpegningsgrundlag/>.

Naturstyrelsen går ud fra at der skal nedgraves større kabler, hvilket vil kræve dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

Naturstyrelsen foreslår, at det i VVM-og konsekvensvurderingsundersøgelserne indgår, hvor en eventuel råstofforsyning skal komme fra, og hvad den konkret skal bruges til.

Naturstyrelsen foreslår derudover, at det i VVM-og konsekvensvurderingsundersøgelserne indgår, hvor det påtænkes, at en eventuel bortskaffelse af materiale i forbindelse med udgravning til fundament skal klappes.

Naturstyrelsen foreslår endvidere, at der i forbindelse med VVM-og konsekvensvurderingsundersøgelserne udarbejdes en undersøgelse af eventuelle kumulative effekter på natur- og miljøtilstanden i området. Herunder skal omkringliggende havvindmølleparkers eventuelle påvirkning af kystmorfologi og hydrografi, samt udbredelsen af naturlige og kunstige habitater vurderes i lokal og regional skala.

Naturstyrelsen gør derudover også opmærksom på, at projektet ikke må være i strid med Regionplanerne og de kommende vandplaner.

Søfartsstyrelsen gør opmærksom på, at deres vedlagte standardvilkår skal efterleves i behørigt omfang.

Søfartsstyrelsen gør opmærksom på, at den vestligste begrænsningslinje bør være den i søkortet viste basislinje, der går fra Omø til Korsnakke på Lolland.

Søfartsstyrelsen stiller krav om, at der skal udarbejdes sejladsrisikoanalyser for området. Desuden skal tilladelse til udlægning af måleudstyr til indsamling af oplysninger om bl.a. bølger og strøm indhentes hos Søfartsstyrelsen.

Vikingskibsmuseet gør opmærksom på, at både mølleparken og ilandføringskablerne berører områder med stort marinarkæologisk potentiale, hvorfor det er overvejende sandsynligt, at Kulturstyrelsen vil stille vilkår om marinarkæologiske forundersøgelser forud for anlægsarbejdet. Såfremt disse undersøgelser ikke gennemføres inden, skal deres begrundelse og gennemførelse være beskrevet i VVM-redegørelsen.

Vikingskibsmuseet oplyser, at der er store fordele ved at designe det geofysiske og geotekniske undersøgelsesprogram med tanke på, at de indsamlede data skal indgå i den marinarkæologiske forundersøgelse, når/hvis det besluttes at opføre mølleparken. Vikingskibsmuseets generelle marinarkæologiske kravspecifikation er vedhæftet.

Vikingskibsmuseet oplyser, at forundersøgelserne skal, for så vidt angår de kulturhistoriske aspekter, dække selve anlægsområdet samt alle tænkelige arbejds- og påvirkningsområder, hvor der vil forekomme påvirkning af havbunden. Det anbefales desuden, at både mølleparken og kabelkorridoren udformes med en tilstrækkelig bufferzone til at give rum for designændringer uden fornyede undersøgelser.

Vikingskibsmuseet gør opmærksom på Museumslovens § 29h, stk. 1, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Der henvises i øvrigt til yderligere detaljer i vedlagte høringssvar.

Vilkår for tilladelsen

Tilladelsen er givet med nedenstående vilkår:

1. Indehaveren af tilladelsen skal udarbejde en VVM-redegørelse for projektet og herunder inddrage de forhold, der er nævnt i høringssvarene (bilag 1).
2. VVM-redegørelsen skal indeholde en konsekvensvurdering af de eventuelle påvirkninger, som anlæg og drift af vindmøllerne kan få på de omgivende Natura2000-områder og særligt beskyttede arter af fugle og havpattedyr.
3. VVM-redegørelsen skal også omfatte nettilslutning til land.
4. Forundersøgelserne skal gennemføres i overensstemmelse med *Bekendtgørelse nr. 68 af 26. januar 2012 om vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg på havet (VVM bekendtgørelsen)* og i overensstemmelse med indholdet af denne tilladelse.
5. I tilladelsen er der ikke taget stilling til antal af møller, møllernes størrelse og deres placering. Det forudsættes derfor, at dette fastlægges som led i forundersøgelserne.

6. Indehaveren af tilladelsen skal være opmærksom på, at placeringen af møllerne kan medføre krav om erstatning af produktionstab på allerede opstillede møller. Evt. erstatning påhviler indehaveren af tilladelsen.
7. I takt med, at forundersøgelserne udføres, og de pågældende resultater og data foreligger, indsendes disse vederlagsfrit til Energistyrelsen. Energistyrelsen forbeholder sig ret til at offentliggøre rådata, som er indsamlet ved forundersøgelserne.
8. Indehaveren af tilladelsen skal tage kontakt til Søfartsstyrelsen med henblik på at aftale indhold og omfang af de nærmere undersøgelser af vindmøllernes betydning for sejladser i området.
9. Indehaveren af tilladelsen skal udføre undersøgelserne på forsvarlig måde, og således at virksomhed, der udføres af rettighedshavere i henhold til undergrundsloven, fiskeriaktiviteter og anden næringsvirksomhed, ikke urimeligt vanskeliggøres.
10. Energistyrelsen tilladelse fritager ikke indehaveren af tilladelsen for at varsle relevante myndigheder, f.eks. Søfartsstyrelsen, og NaturErhvervstyrelsen om konkrete undersøgelser på havet. Myndighederne skal desuden have adgang til at være til stede ved alle undersøgelser, der foretages i henhold til denne tilladelse. Alle udgifter i forbindelse med rejse og ophold for disse repræsentanter skal afholdes af indehaveren af denne tilladelse.
11. Indehaveren af tilladelsen skal, jf. § 28 stk. 1, i Museumsloven, kontakte Kulturstyrelsen, hvis der bliver gjort fund ved forundersøgelserne af beskyttede kulturlevn. (Kulturstyrelsen, Fortidsminder, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V, telefon: 33 74 52 11.)
12. Eventuel overdragelse af tilladelsen kan kun ske efter godkendelse fra Energistyrelsen. En eventuel ny indehaver af tilladelsen skal overholde alle betingelser stillet i denne tilladelse.
13. Indehaveren af tilladelsen skal følge den til enhver tid gældende regulering, herunder EU-regler. Denne tilladelse fritager ikke indehaveren af tilladelsen for at indhente eventuelle tilladelser i henhold til anden lovgivning.
14. Tilladelsen medfører ikke indskrænkninger i statens højhedsret over søterritoriet eller statens eneret over den eksklusive økonomiske zone. Tilladelsen er således ikke til hinder for, at der inden for det af tilladelsen omfattende område kan tillades andre end indehaveren af tilladelsen at gennemføre andre former for aktiviteter, end de i denne tilladelse omfattende.
15. Indehaveren af tilladelsen skal tegne forsikring til dækning af de skader, som indehaveren af tilladelsen – eller andre personer, på vegne af indehaveren af tilladelsen – forvolder i henhold til den i tilladelsen udøvede virksomhed. Dokumentation herfor forelægges Energistyrelsen, inden forundersøgelsestilladelsen udnyttes, dog senest 1 måned efter tilladelsen er udstedt.

16. Indehaveren af tilladelsen afholder alle omkostninger i forbindelse med forundersøgelserne.
17. Tilladelsen kan tilbagekaldes, såfremt nogen af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke opfyldes. Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger kan straffes med bøde, jf. VE-lovens § 72.
18. Forundersøgelserne skal være afsluttede senest den 3. marts 2015 ved indsendelse af forundersøgelserrapporten til Energistyrelsen.

Etablering og drift af møllerne

Hvis indehaveren af denne tilladelse efter en godkendelse af forundersøgelserrapporten ønsker at etablere vindmøllerne, skal denne inden for 3 måneder herefter meddele dette til Energistyrelsen. Herefter fastsættes en frist for fremsendelse af ansøgning om etableringstilladelse og tilladelse til at udnytte energi fra søterritoriet, som beskrevet i det følgende:

1. I henhold til § 25 i VE-loven kræver etablering af elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind med tilhørende ledningsanlæg på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone, forudgående tilladelse fra Klima-, Energi- og Bygningsministeren. Ingen del af anlægsprojektet må iværksættes før en sådan tilladelse foreligger.
2. En eventuel ansøgning om tilladelse til etablering af møller syd for Omø skal vedlægges en VVM-redegørelse inklusive en konsekvensvurdering, som Energistyrelsen vil sende i offentlig høring. Resultatet af denne høring vil sammen med redegørelsen og det fremlagte projekt ligge til grund for Energistirelsens behandling af ansøgningen.
3. Energistyrelsen har med denne tilladelse til forundersøgelser ikke taget endelig stilling til ansøgningens forslag til den konkrete udformning af projektet, herunder forslag til udformning og placering af vindmøllerne, nettilslutninger og tidsplan. Resultatet af VVM-høringen kan nødvendiggøre, at projektet helt eller delvist må ændres i forhold til det ansøgte, eller at projektet ikke kan gennemføres.

Klageadgang

Klager over denne tilladelse kan i henhold til § 66 i VE-loven af klageberettigede indbringes for Energiklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at nærværende tilladelse er meddelt.

Venlig hilsen

Astrid Dybdahl Ovesen

Bilag 4

S: Myndighedshøring vedr. ansøgning om forundersøgelser til opstilling af havvindmøller ved Omø - besvarelse

Arbejdstilsynet har intet at bemærke til ansøgning om forundersøgelse til opstilling af havvindmøller ved Omø.

Venlig hilsen

| **Erik Lund Lauridsen** | Arbejds miljøfagligt Center, AFC |
| Tlf. direkte: + 45 7220 8745 | E-mail: ell@at.dk |

| **Arbejdstilsynet** | Postboks 1228 | 0900 København C |
| Tlf.: + 45 7012 1288 | E-mail: at@at.dk | www.at.dk |

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

13. november 2013

13/09416-4

hvj-dep

Myndighedshøring vedr. ansøgning om forundersøgelser til opstilling af havvindmøller ved Omø

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

Erhvervs- og Vækstministeriet har modtaget ovenstående høring fra Energistyrelsen. Erhvervs- og Vækstministeriet har sendt materialet til Erhvervsstyrelsen og har på den baggrund ingen bemærkninger.

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
evm@evm.dk
www.evm.dk

Med venlig hilsen

Heidi Vigen Jørgensen
Student
91337212
hvj@evm.dk

I forbindelse med myndighedshøringen, vil jeg her prøve at redegøre for fiskeriet i området og de problemstillinger der kan opstå i forbindelse med projektet.

Fiskeriet i det nævnte område er et blandet fiskeri, hvor de vigtigste arter der fiskes er torsk, rødspætter, ål, skrubber, pighvar, slethvar og brisling/sild.

Fiskeriet er hovedsageligt garn og trawlfiskeri og bundgarnsfiskeri langs kysterne.

Fiskeriet i området drives af både fra Korsør, Nyborg, Agersø, Omø, Kragenæs og Langø, der ligger et par enkelte både i Tårs og Spodsbjerg også. I vinterperioden, hvor der drives en del torskefiskeri i området kommer der fiskefartøjer fra Jylland og fisker i området.

Den økonomisk vigtigste art for fiskeriet i området er torsk, Langelandsbæltet er kendt for at levere torsk af en meget fin kvalitet. De fleste bliver solgt via Hvide Sande Fiskeauktion og sendt videre ud i Europa.

Langelandsbæltet er gydeområde for torsk og området Omø stålgrunde er opvækstområde for fiskeyngel.

Jeg mener ikke at selve forundersøgelsen vil generere de store gener, dog med det forbehold, at skal man undersøge bunden med sprængninger, større udgravninger m.m. vil det selvfølgelig have en effekt på fiskelivet i nærområdet. Det vi ved om hvad der forstyrrer fisks adfærd, er gravninger med sedimentfaner, sprængninger (ofte i forb. Med geologiske undersøgelser), ødelæggelse af bundforhold i bestemte områder, fjernelse af rev sten m.m. Støj og strøm er også faktorer der påvirker fiskelivet. Jeg er ikke ekspert på det område, men jeg mener dog at det er noget der skal tages i betragtning især når/hvis det endelige projekt udformes.

Et andet tab for fiskeriet er selve området, hvor møllerne placeres, det drejer sig om et område af en vis størrelse hvor fiskeri måske ikke kan drives mere, eller i hvert fald begrænses på en eller anden måde.

Det er klart at der vil være gener i forbindelse med anlægsfasen og i driftsfasen, især af et projekt af den størrelse. Så en eller anden form for erstatning for tabt fiskeri kan ikke udelukkes jf. fiskeriloven.

Mht. kabeludlægningen tror jeg ikke vi vil se de store problemer, især ikke hvis de nedgraves/nedspules så evt. garnankre ikke kan nå ned til dem og der kan trawles henover.

Skulle der være behov for yderligere oplysninger kan vi kontaktes og prøve at få tingene belyst så godt vi kan.

Med venlig hilsen

Lennart Skrivergaard

Fiskerikontrollør
Fiskeriinspektorat Øst
Regional Kontrol
Direkte tlf.: 72185618/05618
E-mail: lsk@naturerhverv.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen

Nyropsgade 30, 1780 København V

Tlf.: +45 33 95 80 00

e-mail: mail@naturerhverv.dk
www.naturerhverv.dk

Energistyrelsen
Sendt som e-post

Naturplanlægning, naturprojekter og
skov
J.nr. NST-493-00089
Ref. agvos
Den 13. november 2013

Myndighedshøring vedrørende ansøgning om forundersøgelser til opstilling af havvindmøller ved Omø

Energistyrelsen har med brev af 24. oktober 2013 anmodet Naturstyrelsen om bemærkninger vedrørende ansøgning om forundersøgelser til opstilling af havvindmøller ved Omø.

Natura 2000:

Projektområdet er delvist beliggende i Natura 2000-område 162, *Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø*, som omfatter habitatområde H143, samt fuglebeskyttelsesområderne F95 og F96. Det skal dermed vurderes, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt. Det gælder såvel anlægs- som driftsfasen. Naturstyrelsen mener ikke det på foreliggende grundlag kan vurderes, om projektet kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt. Hertil kræves en foreløbig vurdering. Hvis væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes heraf, skal der gennemføres en konsekvensvurdering, jf. bl.a. reglerne efter bkg. nr. 874 af 02/09/2008 efter kystbeskyttelsesloven.

Projektet må ligeledes ikke kunne hindre, at bevaringsmålsætningen for området nås.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne, er blevet opdateret d. 21. december 2012. Den opdaterede liste kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside; <http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Natura2000-omraaderne/Udpegningsgrundlag/>.

Strandbeskyttelseslinjen:

Naturstyrelsen går ud fra, at der i lighed med andre steder skal nedgraves større kabler. I så fald kræver projektet dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

Vandplaner og havmiljø:

Naturstyrelsen foreslår, at det i VVM- og konsekvensvurderingsundersøgelserne indgår, hvor en eventuel råstofforsyning skal komme fra, og hvad den konkret skal bruges til.

Naturstyrelsen foreslår derudover, at det i VVM- og konsekvensvurderingsundersøgelserne indgår, hvor det påtænkes, at en eventuel bortskaffelse af materiale i forbindelse med udgravning til fundament skal klappes.

Desuden vil Naturstyrelsen gerne foreslå, at der i forbindelsen med VVM- og konsekvensvurderingsundersøgelserne udarbejdes en undersøgelse af eventuelle kumulative effekter på natur- og miljøtilstanden i området. Herunder skal omkringliggende havvindmølleparker

eventuelle påvirkning af kystmorfologi og hydrografi, samt udbredelsen af naturlige og kunstige habitater vurderes i lokal og regional skala.

Projektet må ydermere ikke være i strid med Regionplanerne og de kommende vandplaner.

Naturstyrelsen har ingen yderligere bemærkninger til det ansøgte.

For eventuelle opklarende spørgsmål er I velkomne til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Agnes Voss

For Martin Holm Jensen
Naturplanlægning, naturprojekter og skov
Naturstyrelsen

Kære Astrid

Ansøgning om tilladelse til forundersøgelser inden for de viste områder (møller og kabel) giver ikke Søfartsstyrelsen anledning til egentlige indvendinger.

Inden for områderne kan der udføres de ansøgte forundersøgelser.

Søfartsstyrelsens vedlagte standardvilkår skal efterleves i behørigt omfang (enkelte vilkår er ikke relevante i dette område).

Dog skal Søfartsstyrelsen bemærke, at ca. den vestligste 1/3 af det ansøgte vindmølleområde ikke bør omfattes af en forundersøgelsestilladelse.

Det skyldes, at det ansøgte område strækker sig ud til en afstand af ca. 1800-2500 meter fra "Rute H".

Søfartsstyrelsen kræver normalt en afstand på mindst 3-4 km mellem større sejruter og havmølleparker.

Det ses også af ansøgningens bilag C, at forundersøgelsesområdet går helt ud til hvor der er forholdsvis tæt trafik.

Dog mangler oplysninger om, hvor data i bilag C stammer fra og over hvor lang en periode, der er tale om.

Søfartsstyrelsen vil derfor ikke kunne acceptere vindmøller så tæt på ruten som det ansøgte forundersøgelsesområde.

Dette er også tidligere oplyst (bl.a. i vedlagte e-mail).

Den vestligste begrænsningslinje bør efter Søfartsstyrelsens opfattelse være den i søkortet viste basislinje, der går fra Omø Fyr på Omø til Korsnakke på Lolland.

Det videre arbejde med forundersøgelser og VVM m.v. skal også omfatte sejladsrisikoanalyser for området.

Tilladelse til udlægning af måleudstyr til indsamling af oplysninger om bl.a. bølger og strøm skal indhentes hos Søfartsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Flemming S. Sørensen

Nautisk specialkonsulent

Søfartsstyrelsen

Maritim Regulering og Besætning (MRB)

91 37 61 78

fss@dma.dk

Carl Jacobsens Vej 31

2500 Valby

91 37 60 00

91 37 60 01

www.sofartsstyrelsen.dk

Standardvilkår ved arbejder på søterritoriet

Hjemmel

Søfartsstyrelsen kan i henhold til § 6 i lovbekendtgørelse nr. 654 af 15. juni 2010 om sikkerhed til søs fremsætte påbud i forbindelse med sikring af sejladsen og forebyggelse af fare til søs.

1. Vurdering af sejladssikkerheden

Den ansvarlige skal, før arbejdet påbegyndes, foretage en konkret vurdering af risikoen for skibe, besætninger og miljø, og den ansvarlige skal etablere de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der sikrer, at der ikke sker en nævneværdig forringelse af sejladssikkerheden, og at der ikke sker hindring af den frie sejlads eller opstår fare i øvrigt, herunder fare for miljøet.

Vurderingen skal være dokumenteret og opbevares, indtil arbejdet er gennemført, og på Søfartsstyrelsens anmodning indsendes hertil.

Forebyggende foranstaltninger, som kan medvirke til at reducere risikoen, kan for eksempel være sikring af sejladsen ved fysisk værn, særlige anvisninger til sejladsen, varsling af skibsfarten, udformning af sejladshindringer, information og vejledning, afviserfartøjer, overvågning, ændring eller tilføjelse af farvandsafmærkning, herunder fyr, sømærker og skiltning mv., sejladskoordineringsplaner, kommunikationsplaner, beredskabsplaner, oprettelse af forbudsområder mv. Alle sådanne forebyggende foranstaltninger skal på forhånd være godkendt af Søfartsstyrelsen.

2. Høring af farvandets brugere

Den ansvarlige skal ved en høring af farvandets brugere sikre sig, at arbejdet er foreneligt med sejladmæssige interesser.

Hvis der fremkommer sejladmæssige indsigelser i forbindelse med planlægningen eller udførelsen af arbejdet, skal disse fremsendes til Søfartsstyrelsens vurdering.

3. Generelt

Arbejdet må ikke være til hinder for fri og sikker sejlads og skal tilrettelægges og gennemføres, så det er til mindst mulig gene for dem, som har interesse i at anvende arbejdsområdet til sejlads.

Den ansvarlige for arbejdet skal nøje sætte sig ind i områdets forhold, herunder forventet trafik, evt. færgeruter, evt. forbudsområder og bestemmelser forbundet hermed og andre lokale og generelle bestemmelser for det berørte område.

Der må ikke uden godkendelse ske forringelse af eksisterende vanddybder.

4. Dykkerarbejde

Dykkerarbejde skal foregå i overensstemmelse med lovbekendtgørelse nr. 936 af 20. juli 2010 om dykkerarbejde og dykkermateriel mv. ([dykkerloven](#)) og bekendtgørelser udstedt i medfør af denne.

Et dykkested skal markeres med en mindst 1 meter høj stiv gengivelse af det internationale signalfag ALFA, som skal kunne ses fra alle retninger og være belyst om natten, uanset om der dykkes fra skib, platform eller lignende, eller om dykningen udgår fra land.

5. Bundfaste konstruktioner

Bundfaste konstruktioner, der etableres i forbindelse med arbejdet, skal være udformet sådan, at der ikke opstår fare for beskadigelse af skibe ved berøring eller påsejling. Det skal undgås at konstruere skarpe kanter og lignende under vandoverfladen.

6. Arbejdsfartøjer nær anden skibstrafik

Arbejdsfartøjer skal til enhver tid have overblik over skibstrafikken i området, herunder overblik over skibe, der sejler ud fra nærliggende havne, fjorde, sejlløb mv., således at skibe, der skal passere, kan vejledes om sikker passage, og skibe, der evt. er på kollisionskurs eller vil komme faretruende nær, kan advares.

Hvis arbejdsfartøjer ikke selv kan have fuldt overblik over trafikken i farvandet eller ikke selv kan vejlede skibstrafikken om sikker passage af arbejdsområdet, skal dette varetages af et passende antal dedikerede fartøjer.

Fartøjer, der er beskæftiget med arbejder på søterritoriet, skal som udgangspunkt udsende automatisk identifikationssignal (AIS-A).

[Arbejdsfartøjerne skal i øvrigt følge Søfartsstyrelsens retningslinjer.](#)

7. Hvis arbejdsområdet ligger helt eller delvist i forbudsområder mv.

Hvert år i årets første nummer af [Efterretninger for Søfarende](#) (EfS) medtages normalt i meddelelse A/8 oplysninger om områder, i hvilke der advares mod ankring, fiskeri med bundslæbende redskaber og arbejder på havbunden.

Søfartsstyrelsens [bekendtgørelse nr. 135 af 4. marts 2005](#) om forbud mod sejlads, ankring og fiskeri mv. i visse områder i danske farvande fastlægger for visse områder restriktioner for arbejder på havbunden.

Den ansvarlige skal undersøge, om der i arbejdsområdet gælder særlige restriktioner for arbejder på havbunden mv.

8. Tilladelse til arbejde i forbudsområder

I henhold til Søfartsstyrelsens (SFS) bekendtgørelse nr. 135 af 4. marts 2005 om forbud mod sejlads, ankring og fiskeri mv. i visse områder i danske farvande er der i visse områder af danske farvande fare på grund af udlagte miner og andre sprængstofholdige genstande. For at Søfartsstyrelsen kan give dispensation fra forbuddet mod sejlads i sådanne områder, skal denne procedure følges:

1. Den korridor i forbudsområdet, som skal undersøges i forbindelse med et kommende kabelarbejde, skal indledningsvis forundersøges og kontrolleres for udlagte miner og andre sprængstofholdige genstande. En plan for denne forundersøgelse og arbejdsmetode skal sendes til SOK for godkendelse, med kopi til Søfartsstyrelsen. Koordinaterne for korridoren skal angives i datum WGS 84, og der skal gives oplysninger om det til formålet anvendte skib eller fartøj.
2. Når SOK skriftligt har godkendt forundersøgelsesplanen, med kopi til SFS, kan SFS give tilladelse til, at der sejles i korridoren med det formål at foretage en undersøgelse for udlagte miner og andre sprængstofholdige genstande. Ved fund af eventuelle genstande følges retningslinjerne fra SOK. Forundersøgelsen skal endvidere angive, i hvilken dybde under havbunden der er undersøgt.
3. Resultaterne af forundersøgelsen sendes til SOK, som herefter skal godkende, at der efterfølgende kan foretages sejlads med større skibe, eventuelle mere dybdegående kabelundersøgelser i området samt efterfølgende arbejder i havbunden til den undersøgte dybde. Søfartsstyrelsen vil herefter skriftligt meddele tilladelse til, at der sejles i korridoren for at udføre de planlagte arbejder.

9. Arbejde med eller ved søkabler eller undersøiske rørledninger

[Bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992 om beskyttelse af søkabler og undersøiske ledninger \(kabelbekendtgørelsen\)](#) fastlægger en beskyttelseszone på 200 meter langs med og på hver side af kabler og rørledninger til søs.

Der må ikke arbejdes på havbunden inden for beskyttelseszonen uden tilladelse fra lednings-ejeren.

Oplysninger om visse søkabler kan også ses på [DKCPC's](#) (Danish Cable Protection Committee) hjemmeside, og der kan forespørges hos [Ledningsejerregisteret](#).

Nye eller omlagte søkabler og undersøiske rørledninger skal anmeldes til [Ledningsejerregisteret](#).

Læs endvidere om arbejder med søkabler og undersøiske rørledninger på [Søfartsstyrelsens hjemmeside](#).

10. Oprettelse af restriktionsområder

Er der i forbindelse med arbejdet brug for, at Søfartsstyrelsen opretter områder med forbud mod uvedkommende sejlads, ankring, fiskeri, dykning eller arbejder på havbunden af hensyn til sejladssikkerheden eller for forebyggelse af fare, kan der anmodes om det ved anvendelse af [skabelonen](#) på Søfartsstyrelsens hjemmeside.

11. Hvis der findes ammunition mv.

Findes der under arbejde på havbunden rester af ammunition eller anden mistænkelig genstand, medfører dette, at arbejdet midlertidigt må indstilles, og der skal tages kontakt til Søværnets Operative Kommando på sok@mil.dk.

12. Afmærkning

Alt flydende materiel, der anvendes ved arbejdet på vandet, skal i mørke markeres med hvidt nedadrettet lys.

Hvis der i forbindelse med arbejdet ønskes udlagt midlertidig eller permanent afmærkning til søs eller ændret i eksisterende afmærkning, skal forslag herom indsendes til Søfartsstyrelsens godkendelse.

13. Efterretninger for Søfarende

Den ansvarlige skal informere Efterretninger for Søfarende om forhold af betydning for skibes sikre sejlads senest 4 uger, inden arbejdet påbegyndes. Dette omfatter:

- En kort beskrivelse af arbejdets art, omfang og metode,
- markering af områdets placering på et relevant søkortudsnit, med angivelse af geografisk bredde-/længdeposition i WGS84 Datum,
- oplysning om tidspunktet for arbejdets forventede påbegyndelse og afslutning,
- navne, kaldesignaler, MMSI-numre, og hvilke VHF-kanaler der lyttes på for de arbejdsfartøjer, der anvendes ved aktiviteten, og
- straksmeddelinger om ændringer eller hændelser, som har indflydelse på sejladssikkerheden.

Umiddelbart efter arbejdet er færdigt, skal den ansvarlige meddele dette til Efterretninger for Søfarende.

14. Søkort, havnelods mv.

Umiddelbart efter projektet er færdigt, skal den ansvarlige fremsende opdaterede og fyldestgørende oplysninger til sikker besejling af området til Geodatastyrelsen med kopi til Søfartsstyrelsen, herunder dokumentation for evt. ændrede vanddybder, ændret afmærkning eller ændrede fysiske forhold mv., sådan at søkort, havneplan, beskrivelse i nautiske publikationer mv. kan rettes op.

15. Vessel Traffic Service (VTS) område

Hvis arbejdet foregår inden for et VTS-område, skal den ansvarlige holde VTS orienteret om forløbet.

16. Strafbestemmelser og klageadgang

Tilsidesættelse af de i medfør af § 6 i lovbekendtgørelse nr. 654 af 15. juni 2010 om sikkerhed til søs stillede vilkår kan, jf. § 28, nr. 2, straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år.

Jf. § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1068 af 4. september 2007 om henlæggelse af visse beføjelser til Søfartsstyrelsen og om klageadgang mv. kan afgørelsen ikke ankes.

17. Afsluttende information

Søfartsstyrelsen forbeholder sig ret til at fremsætte yderligere krav eller vilkår, hvis dette måtte være nødvendigt af hensyn til sikring af sejladsen eller for at forebygge fare.

Spørgsmål i forbindelse med ovenstående kan rettes til Søfartsstyrelsen.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
Att. Astrid Dybdahl Ovesen

VIKINGESKIBS
MUSEET

Myndighedshøring vedr. ansøgning om forundersøgelser til opstilling af havvindmøller ved Omø (J.nr. 2109/1858-0001)

Roskilde d. 13. november
2013

Vikingskibsmuseet har modtaget ovennævnte høringssag.

Vikingskibsmuseet skal i den anledning udtale, at både mølleparken og ilandføringskablerne berører områder med stort marinarkæologisk potentiale, hvorfor det er overvejende sandsynligt, at Kulturstyrelsen vil stille vilkår om marinarkæologiske forundersøgelser forud for anlægsarbejdet. Er disse forundersøgelser ikke gennemført inden, skal deres begrundelse og gennemførelse være beskrevet i VVM-redegørelsen. Baggrunden herfor er en såkaldt arkivalisk kontrol, som museet udfører på anmodning fra bygherre.

Forundersøgelserprogrammet forudsætter i sig selv ikke marinarkæologiske forundersøgelser i felten, men det er værd at notere sig, at der er store fordele ved at designe det geofysiske og geotekniske undersøgelsesprogram med tanke på, at de indsamlede data skal indgå i den marinarkæologiske forundersøgelse, når/hvis det besluttes at opføre mølleparken. Vikingskibsmuseets generelle marinarkæologiske kravspecifikation for geofysiske undersøgelsesprogrammer er vedhæftet.

Forundersøgelserne skal, for så vidt angår de kulturhistoriske aspekter, dække selve anlægsområdet samt alle tænkelige arbejds- og påvirkningsområder, hvor der vil forekomme påvirkning af havbunden. Det anbefales desuden, at både mølleparken og kabelkorridoren udformes med en tilstrækkelig bufferzone til at give rum for designændringer uden fornyede undersøgelser.

Ansøger bør i alle faser af projektet være opmærksom på Museumslovens § 29h stk. 1, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Kulturarvsstyrelsen og arbejdet standes.

Med venlig hilsen

Mikkel H. Thomsen

side 1/1

Vikingskibsmuseet
Vindeboder 12
4000 Roskilde

Telefon: 46 30 02 00

Fax: 46 30 02 01

museum@vikingskibsmuseet.dk

www.vikingskibsmuseet.dk

Mikkel Haugstrup Thomsen

Museumsinspektør

Direkte telefon: 46 30 02 91

Mobiltelefon: 22 67 57 21

mht@vikingskibsmuseet.dk

Kravspecifikation for geofysisk survey med henblik på marinarkæologi

Side scan sonar (SSS):

1. Sonardækning af havbunden til hver side (range): max 100m.
2. Sejllinjeafstand: 0,65 til 0,75 x range.
3. Transducerens ("fiskens") højde over havbunden: (0,05 til) 0,1 x range.
4. Optagelse i både højt og lavt frekvensområde (som minimum højt).
5. Aflevering i XTF- eller nærmere aftalt rådataformat (korrigeret for offset/layback o.lign. og gerne indeholdende bottom track). Desuden afleveres den tolkede havbundsklassifikation som regionobjekter i MapInfo-format.

Sub bottom profiler (SBP):

1. For en fyldestgørende udpegning af potentialet for især Ældre Stenalders bosættelse kræves erfaringsmæssigt en sejllinjeafstand ikke større end 25m.
2. Data skal optages i et frekvensområde, der er egnet til at karakterisere de postglaciale aflejringer (lavfrekvent, som regel CHIRP eller parametric SBP, men andre/flere typer kan også komme på tale).
3. Aflevering som kort/grids med optimal cellestørrelse over:
 - a. top glacial enhed,
 - b. eventuelle andre enheder (gytje el. lign.) samt
 - c. nuværende bathymetri (se nedenfor)i MapInfo-format eller nærmere aftalt format. Efter aftale kan også afleveres rensede rå xyz-data.

Magnetometer (MAG):

1. Anvend mindste sejllinjeafstand dikteret af de øvrige instrumenter.
2. Aflevering som tolkede punktvisse anomalier samt xyz-rådatasæt/nærmere aftalt rådataformat. Rådata skal være opdelt med én fil = én sejllinje, eller også skal der findes information i datatabellen, der gør denne opdeling mulig. Hvis der udarbejdes grid over magnetisk feltstyrke/analytisk signal afleveres det også.

Flerstråle- eller enkeltstråleekkolod (MBES/SBES)

1. Optimalt udføres den bathymetriske opmåling med MBES. Alternativt SBES med en sejllinjeafstand ikke større end den, der benyttes til SBP.
2. Afleveringsformat som for SBP.

For alle instrumenter/datatyper gælder:

1. Surveyområdet skal, hvor det er relevant, udstrækkes så langt ind på lavt vand som muligt.
2. Kvalitetssikring: Godt vejr under dataindsamling og behørig kalibrering af instrumenter m.m. Der må ikke forekomme sejllinjer med fejl på grund af vejrforhold, springlag, skibspassage o. s. v.
3. Data (også data kaldet "rådata" ovenfor) skal være rensede for fejl og rettet for eventuelle offsets medmindre andet er aftalt, men må ikke være downsamplede/filtrerede på en måde, der medfører datatab.
4. Aflevering med tilstrækkelige metadata. Afleveres data inden surveyrapport foreligger, må der påregnes en vis support.

Minimumsleverancer, resumé:

- SSS-"rå" data (XTF el. efter aftale; korrigerede/processerede og gerne bottom tracket)
- Havbundsklassifikation (MapInfo, regionobjekter)
- Kort/grid over top glacial enhed (MapInfo-grid)
- Kort/grid over nuværende bathymetri (MapInfo-grid)
- Kort/grid over eventuelle andre fundne enheder (gytje el. lign.) (MapInfo-grid)
- MAG-"rå" data (XYZ el. efter aftale)
- MAG anomalier (valgfri tabel-/rapportform, dog min. indeholdende ID,X,Y,Z)
- Metadata

Hertil data, som ønskes afleveret, hvis de udarbejdes/foreligger

- *Evt. SSS anomalier, hvis de alligevel udpeges (valgfri tabel-/rapportform, dog min. indeholdende ID,X,Y,tolkning)*
- *Evt. tykkelseskort/grid, hvis det alligevel skal fremstilles (MapInfo-grid)*
- *Evt. MAG grid*
- *Evt. geotekniske resultater, hvis de foreligger*

Der kan med fordel fremsendes en testfil for alle filtyper.

For alle grids gælder, at der – alt efter arealets størrelse – kan blive tale om at opdele data i tiles. Disse skal være af standardiseret størrelse og med samme z-skala. I tvivlstilfælde bør fremsendes en testfil.
